NOVOSTI

E. Meštrović*
Sveučilište u Zagrebu
Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije
Trg Marka Marulića 19, 10 000 Zagreb

Nagrada "Leopold Ružička" dodijeljena dr. sc. Mileni Mlakić

Priznanje za mlade znanstvenike uručeno je na konferenciji Solutions in Chemistry i RiChem 2026 u Rijeci, u godini u kojoj Hrvatsko kemijsko društvo obilježava stotu godišnjicu djelovanja.

Dobitnica Nagrade "Leopold Ružička" Hrvatskoga kemijskog društva (HKD) za 2026. godinu je dr. sc. Milena Mlakić sa Zavoda za organsku kemiju Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu. Nagrada se dodjeljuje mladim znanstvenicama i znanstvenicima za istaknuta znanstvena postignuća u području kemije ostvarena u Republici Hrvatskoj. Nosi ime Lavoslava (Leopolda) Ružičke, prvoga hrvatskog dobitnika Nobelove nagrade za kemiju (1939.), čiji je rad na terpenima, višečlanim prstenovima i spolnim hormonima trajno obilježio organsku kemiju 20. stoljeća.

Nagrada je svečano uručena na znanstvenoj konferenciji HKD-a Solutions in Chemistry i RiChem 2026, održanoj od 1. do 5. rujna 2026. na Fakultetu biotehnologije i razvoja lijekova Sveučilišta u Rijeci. Nagrađenica je 5. rujna održala pozvano predavanje pod naslovom "Resveratrol-Inspired Diarylethenes as Multifunctional Neuroprotective Agents".

Znanstveni rad dr. sc. Mlakić posvećen je sintezi i fotokemiji novih heterostilbena, molekula u čiju su stilbensku okosnicu ugrađene heterocikličke jezgre, poput furana, tiofena, oksazola, benzimidazola, tiazola, triazola i piranona. Uz sintezu, u kojoj se primjenjuju Wittigova i McMurryjeva reakcija te Buchwald–Hartwigovo aminiranje, i istraživanje fotokemijskih i fotofizičkih svojstava tih spojeva, njezin je rad usmjeren i na njihovu biološku primjenu. Sintetizirani spojevi ispituju se kao potencijalni inhibitori, odnosno reaktivatori kolinesteraza s antioksidacijskim i protuupalnim djelovanjem, što ih čini zanimljivima u istraživanju neurodegenerativnih bolesti, prije svega Alzheimerove bolesti. U radu se služi i suvremenim pristupima poput protočne kemije i protočne fotokemije te računalnim metodama, čime se sinteze provode učinkovitije i ekonomičnije, a dobiveni rezultati bolje razumiju. Riječ je o istraživanju koje na lijep način spaja temeljnu organsku kemiju i fotokemiju s jasnom primjenskom perspektivom — upravo onu vrstu povezivanja koju Nagrada želi prepoznati i potaknuti.

Dr. sc. Milena Mlakić diplomirala je Primijenjenu kemiju na Fakultetu kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu, gdje je 2023. završila i doktorski studij Kemijsko inženjerstvo i primijenjena kemija pod mentorstvom prof. dr. sc. Irene Škorić. Uz istraživački rad sudjeluje u nastavi iz organske kemije i fotokemije te se aktivno bavi popularizacijom znanosti.

Slika 1 – Dr. sc. Milena Mlakić s poveljom i plaketom Nagrade "Leopold Ružička" Hrvatskoga kemijskog društva (izvor: Hrvatsko kemijsko društvo)

Posebnu težinu ovogodišnjoj dodjeli daje činjenica da Hrvatsko kemijsko društvo 2026. godine obilježava 100 godina djelovanja – stoljeće okupljanja kemičara, poticanja znanstvene izvrsnosti i skrbi o novim generacijama istraživača. Na tom će tragu HKD i dalje prepoznavati i nagrađivati mlade znanstvenice i znanstvenike, jer upravo njihova znatiželja, predanost i uspjesi najbolje pokazuju koliko je kemija važna za društvo – od zdravlja i kvalitete života do održivog razvoja i gospodarstva. Nagrade poput ove nisu samo priznanje za postignuto nego i poticaj za nastavak karijere i postizanje prepoznatljivosti te poruka da hrvatska kemija ima snažnu i perspektivnu budućnost.

U ime Hrvatskoga kemijskog društva srdačno čestitamo dr. sc. Mileni Mlakić na priznanju i želimo joj mnogo uspjeha u daljnjem znanstvenom radu. Više o Nagradi "Leopold Ružička" i njezinim dosadašnjim dobitnicima dostupno je na mrežnim stranicama Hrvatskoga kemijskog društva (www.hkd.hr).

* Prof. dr. sc. Ernest Meštrović
e-pošta: emestrov@fkit.unizg.hr